

«ایران» بررسی می کند: علل پیشرفت کند ساخت وسازها و بازسازی پروژه‌های ورزشی کشور

۴ هزار پروژه ورزشی در انتظار ۱۰۰ همت

یابد. اما تصمیمات عجولانه و بدون پشتوانه کارشناسی موجب شد بحران امروز شکل گیرد و دولت با چالشی پیچیده به نام پروژه‌های نیمه‌تمام ورزشی روبه‌رو شود. برای واکاوی این فرآیند و یافتن راهکارهای برون‌رفت از وضعیت موجود، سراغ کارشناسان و صاحب‌نظران حوزه ورزش رفتیم تا دیدگاه‌های آنان را درباره مسیر اصلاح و ساماندهی این پروژه‌ها بررسی کنیم.

مالی به حال خود رها شده‌اند. شاید اگر به جای اصرار بر آغاز ساخت‌وساز پروژه‌های متعدد و غیرضروری که هیچ سودی برای ورزش کشور نداشت، با بهره‌گیری از نظرات کارشناسی واردی سفارش‌های بدون پشتوانه، منجر به کلنگ‌زنی‌های بی‌هدف شده است، به‌گونه‌ای که پروژه‌های ورزشی بدون هدف مشخص آغاز و پس از مدت کوتاهی به‌دلیل کمبود منابع

هیجانی تصمیم‌گیرندگان در گذشته، زمینه‌ساز بحران‌های فعلی شده است؛ بحران‌هایی که عبور از آنها به‌سادگی ممکن نیست. نبود نیازسنجی، بی‌توجهی به آمایش سرزمین و در مواردی سفارش‌های بدون پشتوانه، منجر به کلنگ‌زنی‌های بی‌هدف شده است، به‌گونه‌ای که پروژه‌های ورزشی بدون هدف مشخص آغاز و پس از مدت کوتاهی به‌دلیل کمبود منابع

و بهره‌گیری از راهکارهای قانونی، وضعیت ورزشی نیمه‌تمام در کشور، روایتی یک‌خطی از وضعیت فعلی ساخت‌وساز در حوزه ورزش است. برای اتمام و بهره‌برداری از این پروژه‌ها نیاز به حدود ۱۰۰ همت اعتبار است؛ مبلغی که تأمین آن برای دولت کاری دشوار و طاقت‌فرسا خواهد بود. با این حال، دولت وفاق در تلاش است با اتخاذ روش‌های کارشناسی

گروه ورزشی/ سرگردانی چهار هزار پروژه ورزشی نیمه‌تمام در کشور، روایتی یک‌خطی از وضعیت فعلی ساخت‌وساز در حوزه ورزش است. برای اتمام و بهره‌برداری از این پروژه‌ها نیاز به حدود ۱۰۰ همت اعتبار است؛ مبلغی که تأمین آن برای دولت کاری دشوار و طاقت‌فرسا خواهد بود. با این حال، دولت وفاق در تلاش است با اتخاذ روش‌های کارشناسی

رئیس گروه ورزش و جوانان سازمان برنامه و بودجه خبر داد

ممنوعیت کلنگ‌زنی پروژه‌های جدید ورزشی در کشور

گزارش یک

سینا حسینی/ رئیس گروه ورزش

و جوانان سازمان برنامه و بودجه کشور از ممنوعیت کلنگ‌زنی پروژه‌های جدید ورزشی در کشور خبر داد و تأکید کرد: «در راستای تکمیل پروژه‌های ورزشی موجود، به هیچ عنوان اجازه کلنگ‌زنی پروژه‌های جدید را نخواهیم داد تا مجموعه‌های نیمه‌تمام کشور ساماندهی شوند.»

عباس ظهوری در گفت‌وگو با خبرنگار «ایران» با بیان این مطلب توضیح می‌دهد: «علت اصلی پیشرفت کند و با تأخیر پروژه‌های ورزشی و بازسازی آنها، کلنگ‌زنی‌های متعدد و بدون برنامه در دولت‌های گذشته است. به همین دلیل دیگر به هیچ‌کس اجازه نخواهیم داد پروژه جدیدی ایجاد کند. ما در شرایط کنونی گرفتار معضلی به نام پروژه‌های نیمه‌تمام شده‌ایم که برای تکمیل آنها با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو هستیم.» وی در ادامه توضیح می‌دهد: «در حال حاضر حدود ۴ هزار پروژه نیمه‌تمام ورزشی در کشور داریم که دولت برای تکمیل آنها به ۱۰۰ همت نیاز دارد. این رقم عدد کمی نیست، اما واقعیت آن است که دولت به دلیل نبود برنامه‌ریزی و رفتارهای غیرکارشناسی با بحرانی بزرگ در حوزه پروژه‌های نیمه‌تمام ورزشی مواجه شده است. دولت‌های پیشین بدون برنامه‌ریزی و آمایش

نسبت منابع به مصارف کم است

دلیل اصلی کندی پیشرفت ساخت و بازسازی پروژه‌های ورزشی در ایران بودجه محدود است. متأسفانه نسبت منابع مالی به مصارف کم است. امسال درآمد کشور خیلی پایین آمده و روند تکمیل پروژه‌های بسیاری کند شده است. در این شرایط مهم‌ترین راه حل برای رفع مشکل، مولدسازی است. نمی‌توانیم به مولدسازی بی‌توجه باشیم؛ چرا که در شرایط فعلی این راهکار تنها راه نجات پروژه‌های نیمه‌کاره ورزشی و راه‌سازی است. دولت برای شروع تکمیل پروژه‌ها به منابع مالی نیاز دارد، اما با وجود درآمد خیلی کم، اولویت کشور مباحث اقتصادی و معیشتی مردم است. بنابراین باید با فعال کردن مولدسازی، پروژه‌های ورزشی را تکمیل کنیم.

با اینکه شاید خیلی‌ها معتقد باشند وقتی پول نیست نباید کلنگ پروژه‌ای به زمین زده شود، اما باید گفت کشور ما نیاز به زیرساخت ورزشی دارد. ممکن است نگاه بالادستی این باشد که پروژه‌ای جدید شروع نشود، اما خواست مردم چیز دیگری است. مردم با درخواست‌های خود به نمایندگان و مسئولان، برای ساخت پروژه‌های ورزشی فشار می‌آورند البته آنها نیز حق دارند زیرساخت ورزشی داشته باشند. این مسأله حکم شمشیردو لبه را دارد.

ما در مجلس به دنبال روش‌ها و راهکار حل این معضل هستیم که با برگزاری اولین جلسه مولدسازی گمان می‌کنم این مشکل و موانع موجود با این روش به کلی برطرف شود تا روند ساخت و بازسازی پروژه‌ها با سرعت بیشتری صورت بگیرد.

کسری بودجه را فراموش نکنید

کمیسرین صنایع و معادن مجلس اعتباری حدود ۴۵۰ همتی را درحوزه عمران مصوب کرده است. مصوبه‌ای که برای ساخت پروژه‌های ورزشی، زیرساخت‌های حمل‌ونقل و درمان هزینه می‌شود. اما فراموش نکنید که دولت کسری بودجه ۱۵۰۰ هزار همتی دارد و بنابراین در چنین شرایطی مجبور است اول هزینه‌های جاری را پرداخت کند. یعنی اولویت دولت در این شرایط پرداخت حقوق و دستمزد کارمندان است و بعد به قسمت‌های دیگر بودجه تخصیص می‌دهد. در چنین وضعیتی طبیعی است که تخصیص بودجه محدود شود و دولت هم محتاط تر بودجه‌ها را تقسیم کند. در واقع شاید دولت اعتبار ۳۰۰ میلیاردی را برای زیرساخت‌های ورزشی در نظر بگیرد اما سازمان برنامه و بودجه تنها ۱۰ درصد آن بودجه را می‌دهد، چرا که حتی با تأیید ۳۰۰ میلیارد نمی‌تواند همه اعتبار را تأمین کند و همین باعث می‌شود که خیلی از پروژه‌ها در حد کلنگ زنی بماند یا روند بازسازی و ساخت آنها کند شود یا نیمه‌کاره بماند.

ضعف در برنامه‌ریزی و کارشناسی

واقعیت این است که تکمیل هر پروژه‌ای در ایران با تأخیر روبه‌رو می‌شود، زیرا زمانی که کاری را آغاز می‌کنیم، بررسی‌های لازم و کارشناسی کافی انجام نمی‌دهیم. جای تأسف دارد که میانگین ساخت‌وساز پروژه‌های ورزشی در کشور که باید بر مبنای دو ساله به اتمام برسد، معمولاً

تا ۱۰ سال زمان می‌برد.

زمانی نمایندگان مجلس قانونی را تصویب کردند که بر اساس آن، یک ریال از هر نرخ سیگار و یک هزارم درآمد شرکت‌ها و ارگان‌ها به ساخت‌وساز اماکن ورزشی اختصاص می‌یافت. بر پایه همان مصوبه، پروژه‌های متعددی در حوزه ورزش احداث شد. اما نمایندگان مجلس بعد، این قانون را لغو کردند و اعلام شد که بودجه ساخت‌وساز و تجهیز اماکن ورزشی در سرانه وزارت ورزش پیش‌بینی خواهد شد؛ بودجه‌ای که هیچ‌گاه بیش از ۳۰ درصد آن به وزارتخانه تخصیص نیافت.

سال‌هاست اعتبارات عمرانی با کسری بودجه روبه‌رو شده است. نتیجه آن شد که نه‌تنها از مسیر توسعه و تجهیز بازماندیم، بلکه در نگهداری اماکن موجود نیز با مشکلات جدی مواجه شدیم. به مرور زمان، ورزشگاه‌ها مستهلک شدند تا جایی که امسال تازه متوجه شدیم در چه وضعیت دشواری قرار گرفته‌ایم.

دنیا‌مالی به عنوان متولی دستگاه ورزش مسیر توسعه را می‌شناسد. او در حوزه‌های خارج از ورزش نیز موفق بوده است، اما در بخش ورزش، به محض آنکه تأمین اعتباری صورت می‌گیرد، تورم و کسری بودجه به دنبال آن می‌آید و اجرای پروژه‌ها با تأخیر معنادار مواجه می‌شود. با دانستن این موضوع، نمی‌دانم چرا این همه پروژه عمرانی جدید تعریف شده است، وقتی این همه مشکل و مانع وجود دارد نباید تعداد پروژه‌های ورزشی افزایش یابد. برای نمونه، در شهر بناب در زمان مهرعلیزاده مجموعه ورزشی‌ای تعریف شد که در آن زمان تنها به دو میلیارد تومان بودجه نیاز داشت، اما هنوز پس از سال‌ها در حد پی‌ریزی باقی مانده و مجموعه به دلیل کسری بودجه به حال خود رها شده است.

عباس صوفی
عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی

مصطفی پوردهقان
عضو هیأت‌رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس

۳۴۲ پروژه آماده واگذاری به بخش خصوصی

بخش خصوصی. وزارت ورزش امسال ۳۴۲ پروژه را برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی تعیین کرده است. پروژه‌های ملی و استانی که از ۵ تا ۹۵ درصد ساخت آنها پیشرفت فیزیکی داشته و برای تکمیل اعتبار ۱۳/۵ هزار میلیارد و ۱۵۱ میلیون و ۲۰۳ هزار تومان لازم دارد. پروژه‌هایی که شامل ورزشگاه‌ها، استخر، زمین چمن فوتبال، سالن‌های ورزشی چند منظوره، زمین تنیس، خوابگاه، هتل و وسایت- پیست می شود.

جهانی می‌گیرند و هم درآمدزایی می‌کنند. اما ورزش ایران همچنان در پیچ نیمه‌کاره مانند پروژه‌ها گرفتار شده است. اردیبهشت ماه امسال بود که احمد دنیامالی، وزیر ورزش تعداد پروژه‌های نیمه‌کاره ایران را بیش از ۴ هزار و ۵۰۰ پروژه خواند که حتی بعضی از این پروژه‌ها بیشتر از یک دهه است که رها شده‌اند و برای تکمیل ۱۰۰ هزار میلیارد تومانی لازم است. وزارت ورزش برای تکمیل پروژه‌ها دو راهکار دارد: مولدسازی و سهم‌کردن

مهری رنجبر/ زیرساخت همیشه جزء لاینفک توسعه ورزش به حساب می‌آید. درواقع پیشرفت ورزش قهرمانی و همگانی بدون زیرساخت معنا ندارد. اما ایران در مقایسه با همسایه‌های خود، حتی کشورهای عربی از نظر زیرساخت‌ها با فقر سرانه ورزشی روبه‌روست. در حالی که کشورهای مثل امارات و قطر با صرف هزینه‌های گزاف و ساخت ورزشگاه‌های مدرن با یک تیر دو نشان می‌زنند؛ هم میزبانی مسابقات بزرگ را از فدراسیون‌های

انجام شود. گام سوم، اجرای طرح مولدسازی است که می‌تواند در این مسیر کمک‌قابل توجهی به پیشرفت پروژه‌های ورزشی داشته باشد. هم‌زمان با این اقدامات، به سراغ بخش خصوصی نیز رفته‌ایم تا با مشارکت آنها روند تکمیل و بازسازی پروژه‌ها با سرعت بیشتری در کشور پیش برود.

نیمه‌تمام ورزشی توضیح داد: «برای بهبود اوضاع، سه روش را در دستور کار قرار داده‌ایم. روش اول، جلوگیری از کلنگ‌زنی پروژه‌های جدید بود که با وجود فشارهای فراوان، آن را متوقف کردیم. گام دوم، دست‌بندی و طبقه‌بندی پروژه‌ها بر اساس نیاز جامعه است تا روند تکمیل و بازسازی بر مبنای اولویت‌ها

مثلاً در ارومیه، اصلاً نیازی به ورزشگاه فوتبال نداریم، چون ورزش اصلی آن اقلیم والیبال است، اما ورزشگاه فوتبال ساخته شده است یا در برخی روستاها در فاصله چند کیلومتری، دو پروژه مشابه احداث شده، در حالی که هیچ ضرورتی برای آن وجود نداشته است. به همین علت، برای جلوگیری از تکرار

دولت پزشک‌یان وارث تصمیمات غلط دولت‌های قبل است

کریمی: باید بدون توجه به درخواست‌ها بر اساس نیاز جامعه عمل کنیم

شرایط کنونی وجود ندارد. بر این اساس، پیش از هر اقدامی باید با در نظر گرفتن اهمیت پروژه‌ها، آنها را طبقه‌بندی کنیم و بر اساس اولویت به سراغ تکمیل‌شان برویم. اگر اهمیت پروژه‌ها بر اساس نیاز جامعه در نظر گرفته شود، می‌توانیم نتیجه بهتری را مشاهده کنیم.»

حسن کریمی با اشاره به عقب‌ماندگی ورزش در حوزه تکمیل پروژه‌های ورزشی می‌گوید: «نگاه استاندارد و منطقی می‌تواند عامل پیشرفت تلقی شود. توانمندی دولت از نظر بودجه برای توسعه زیرساخت‌های ورزشی اهمیت فوق‌العاده‌ای دارد؛ بنابراین نباید بدین‌جهت نیست؛ در دولت‌های قبلی نیز این معضل وجود داشت. اما آنچه مهم است، این است که دولت چهاردهم وارث پروژه‌های نیمه‌تمام و رها شده در دولت‌های قبلی است.» وی در ادامه توضیح داد: «در فرآیند ساخت‌وساز و پروژه‌های عمرانی باید اولویت‌بندی و نیازسنجی استاندارد را در نظر بگیریم. قرار نیست ما به‌صورت هم‌زمان ۲۰۰ پروژه ورزشی را به سرانجام برسانیم، چون بودجه این کار در

گروه ورزشی/ حسن کریمی

متعقد است تأخیر در پیشرفت پروژه‌های ورزشی کشور به‌واسطه تصمیمات غلط دولت‌های گذشته است که بدون برنامه و نیازسنجی اقدام به کلنگ‌زنی پروژه‌های پربعداد ورزشی کرده‌اند. رئیس سابق شرکت توسعه و تجهیز اماکن ورزشی در گفت‌وگو با خبرنگار «ایران» می‌گوید: «تأخیر در پیشرفت پروژه‌های عمرانی حوزه ورزش ناشی از کمبود بودجه‌های عمرانی در کشور است. البته این مسأله اتفاق جدیدی نیست؛ در دولت‌های قبلی نیز این معضل وجود داشت. اما آنچه مهم است، این است که دولت چهاردهم وارث پروژه‌های نیمه‌تمام و رها شده در دولت‌های قبلی است.» وی در ادامه توضیح داد: «در فرآیند ساخت‌وساز و پروژه‌های عمرانی باید اولویت‌بندی و نیازسنجی استاندارد را در نظر بگیریم. قرار نیست ما به‌صورت هم‌زمان ۲۰۰ پروژه ورزشی را به سرانجام برسانیم، چون بودجه این کار در

قرار نیست

ماه‌به‌صورت

هم‌زمان ۳۰۰

پروژه ورزشی

را به سرانجام

برسانیم، چون

بودجه این

کار در شرایط

کنونی وجود

نیاز دارد، پیش

از هر اقدامی

باید با در نظر

گرفتن اهمیت

پروژه‌ها، آنها

را طبقه‌بندی

و بر اساس

اولویت به سراغ

تکمیل‌شان

برویم

هادیانی: پیشرفت نکردن پروژه‌های ورزشی تقصیر دولت نیست

گروه ورزشی/ رئیس اسبق شرکت توسعه و تجهیز اماکن ورزشی دلیل

دست فراموشی سپرده شده است. همچنین به دلیل چالش‌های اقتصادی و بحران کسری بودجه، روند پیشرفت این پروژه‌ها با تأخیر و کندی مواجه شده است. بنابراین، این مسأله تقصیر دولت نیست و مشکل به نبود بودجه برمی‌گردد. با این حال، باید برای تکمیل این کشور به‌واسطه تصمیمات هادیانی با اشاره به پیشرفت کشورهای آسیایی در حوزه قهرمانی و زیرساخت توضیح داد: «اگر چنین در تمام رشته‌ها وجود ندارد.»

می‌شود و ورزشکاران زن و مرد آنها تمام این مسأله را در مسابقات بین‌المللی درو می‌کنند، به این دلیل است که به آنها از هر نظر به‌داده می‌شود. اما ما در ورزش ایران چقدر بستر را برای ورزشکاران خود فراهم کرده‌ایم؟ ما در حوزه زیرساخت برای زنان و مردان خوب عمل نکرده‌ایم.»

وی در پایان توضیح داد: «توان دولت در همین حد است. طبیعی است که دولت در مقطع کنونی به فکر افزایش معیشت مردم و تأمین کالاهای اساسی جامعه باشد. بنابراین باید به سمت سپردن کار به بخش خصوصی برویم. اگر بخش خصوصی وارد فرآیند ساخت‌وساز شود، می‌توانیم سرعت تکمیل پروژه‌های ورزشی را افزایش دهیم. متأسفانه نقش بخش خصوصی در ورزش ما بسیار کم‌رنگ است. کافی است فرآیند واگذاری دو باشگاه استقلال و پرسپولیس را بررسی کنید تا متوجه این واقعیت تلخ شوید. برای پیشرفت در حوزه پروژه‌های ورزشی باید بار را از دوش دولت برداریم.»